

MONOGRAFIA BIOBIBLIOGRAFICĂ „NICOLAE SCHIȚCO – PERSONALITATE DISTINCTĂ A CULTURII ȘI SCRISULUI ROMÂNESC”

Margareta CEBOTARI
ORCID 0000-0002-8414-8402
**Biblioteca Națională
a Republicii Moldova**

Rezumat: Autorul prezintă recenta publicație a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova – monografia biobibliografică „Nicolae Schițco – personalitate distinctă a culturii și scrisului românesc”, elaborată cu prilejul aniversării a 70-a a protagonistului lucrării. Lucrarea reprezintă un omagiu adus persoanei care a avut o implicație deosebită în edificarea și consolidarea instituțiilor de stat și a fost parte integrantă a procesului de instituire a sistemului național de distincții de stat ale Republicii Moldova.
Cuvinte-cheie: Nicolae Schițco, monografie biobibliografică, studiului istoriei locale, heraldica națională.

Abstract: The author presents a recent publication of the National Library of the Republic of Moldova – the bibliographic monography “Nicolae Schițco, distinct personality of Romanian culture and writing”, elaborated on 70th anniversary of the protagonist. This book is a tribute to the person who had a special implication in the building and consolidation of the state institutions, being an integral part of the process of establishing the national system of state distinctions of the Republic of Moldova.

Keywords: Nicolae Schițco; bibliographic monography; study of the local history; national heraldics.

Monografia biobibliografică „Nicolae Schițco – personalitate distinctă a culturii și scrisului românesc” a fost elaborată cu prilejul aniversării a 70-a a protagonistului lucrării. Personalitate înzestrată cu talente multiple, pe parcursul vieții a realizat cu succes activități de sociolog, cercetător al istoriei locale, bibliograf, publicist, scriitor, editor, redactor și coordonator de ediții. Fiind absolvent al Facultății de Biblioteconomie și Bibliografie a Universității de Stat din Moldova, și-a început activitatea profesională la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, în calitate de metodist (1976-1977). Pe parcursul vieții a deținut mai multe funcții: inspector superior la Secția de cultură Ialoveni; director al Sistemului Centralizat de Biblioteci din acest raion;

șef al Secției Cultură a Comitetului Executiv Raional Ialoveni (1977-1988); director al Bibliotecii Republicane Științifico-Medicale din Moldova (1988-1989); sociolog superior al Centrului Unional de Studiere a Opiniei Publice, Filiala din Moldova; sociolog al Institutului de Filosofie și Sociologie al Academiei de Științe din Moldova, prin cumul (1989-1990); consultant superior la Președinția Republicii Moldova, Secția Mass-media și sociologie (1990-1991); consultant principal la Secția Decorări (1991-1995); șef al Sectorului Heraldică și asistență protocolară (1995-1997); coordonator de proiect la Agenția Națională de Stat „Moldpresa” (1997-2002); director executiv al Fundației „Draghiștea” (2002-2016); heraldist secretar în cadrul Aparatului Președintelui Republicii Moldova; secretar al Comisiei Naționale de Heraldică (2016-2020).

Această monografie biobibliografică reprezintă un omagiu adus persoanei care a avut o implicație deosebită în edificarea și consolidarea instituțiilor de stat și a fost parte integrantă a procesului de instituire a sistemului național de distincții de stat ale Republicii Moldova. Nicolae Schițco a contribuit la crearea Comisiei Naționale de Heraldică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, fiind vicepreședinte, secretar și membru al acestei comisii. În timp, Comisia Națională de Heraldică a devenit o entitate națională, care și-a onorat cu responsabilitate și onestitate obligațiunile și a creat, respectând exigențele științifice, o școală modernă a heraldicii naționale.

El este autor al unor publicații privind localitățile raionului unde a activat la începutul carierei sale de muncă: *Raionul Ialoveni* (carte-album, 2010); *Raionul Ialoveni: 40 de ani* (carte-album, 2017); *Raionul Ialoveni – tradiție și viitor* (carte-album, 2022). În același timp a scos de sub tipar și publicații artistice, în care a încununat talentul său literar și buna cunoaștere a legităților existențiale și a lumii interioare a oamenilor: *Duminica gândurilor*: (maxime, reflecții, cugetări, 2018); *Bulgări* (cugetări, maxime, reflecții, 2021) etc.

În colaborare cu publicistul Tudor Țopa a cercetat istoria mai multor sate din Republica Moldova, publicând cinci monografii:

Bardar: Leagăn strămoșesc (2009); *Ulmu de pe valea Botnei* (2011); *Horodca din preajma cetății antice* (2013); *Țipala și sateliții săi* (2014); *Fârlădenii din podgoriile Gălbeneiței* (2016).

Nicolae Schițco este autor al 34 de studii istorice privind orașele și satele actuale (fiind la 12 publicații autor, iar la celelalte 22 – coautor), în care a descris viața și activitatea a peste 1.000 de personalități notorii din Republica Moldova și din lume ce au avut tangențe cu așezările respective. Studiile au fost publicate în itinerarul documentar publicistic ilustrat „Localitățile Republicii Moldova”, în perioada anilor 2006-2017. În același timp, a fost editor, redactor, coordonator al mai multor publicații și volume, iar Fundația „Draghiștea”, unde a deținut funcția de director executiv în anii 2002-2016, a elaborat și editat peste 100 de titluri de carte. A continuat și activitatea literară publicând cicluri de aforisme și cugetări „pentru suflet” atât în paginile hebdomadarului „Literatura și Arta”, cât și în volume antologice de aforisme publicate în România.

Personalitate polivalentă, este membru al Uniunii Jurnaliștilor din Moldova și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. S-a învrednicit de titlul de laureat al Saloanelor Internaționale de Carte (2012, 2015) și al hebdomadarului „Literatura și Arta” (2014, 2019, 2020, 2022, 2023, 2024) etc. Este un autor binevenit la prestigioase concursuri ale aforismului, fiind apreciat multiplu în cadrul Festivalului Internațional al Aforismului, desfășurat anual în România pentru românii de pretutindeni. A reușit să obțină premii și trofee speciale ale acestui Festival pe parcursul mai multor ani (2020-2023).

Munca exigentă a dumnealui a fost apreciată din plin: prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, pentru merite deosebite în promovarea valorilor culturale naționale, contribuție la valorificarea patrimoniului istoric al localităților și activitate organizatorică prodigioasă i s-a conferit titlul onorific „Om Emerit” (2016), Diploma de Onoare a Președintelui Republicii Moldova (2017), Medalia „Dmitrie Cantemir” a Academiei de Științe a Moldovei

(2021), Crucea „Meritul Heraldic” a Comisiei Naționale de Heraldică (2020) etc. Nicolae Schițco este Cetățean de Onoare al raionului Ialoveni și al satului de baștină, Sofia, raionul Drochia.

Monografia biobibliografică „Nicolae Schițco – personalitate distinctă a culturii și scrisului românesc” reunește în cuprinsul său următoarele secțiuni: *Introducere; Articole semnate de Nicolae Schițco; Omagii semnate de Nicolae Schițco; Reflecții. Poezii; Aforisme; Bibliografie; File din albumul de familie; File din activitate.*

Includerea în această lucrare a unor studii și articole publicate de Nicolae Schițco confirmă munca migăloasă a unei personalități distincte în dezvoltarea studiului istoriei locale, care a fost călăuză și coautor în selectarea istoriei satelor moldave risipită prin arhive. Aprecierile multor personalități – academicieni, istorici, scriitori, publiciști – despre importanța istorică a volumelor itinerarului enciclopedic „Localitățile Republicii Moldova” relevă admirația pentru munca depusă de colectivul de autori ai acestei enciclopedii, la realizarea căreia a participat din plin Nicolae Schițco.

Culegerile de aforisme, reflecții, eseuri și cugetări semnate de Nicolae Schițco și publicațiile din domeniul istoriei locale au beneficiat de aprecieri din partea filologilor, a publiciștilor și a criticilor literari din Republica Moldova și România – acad. Mihai Cimpoi, acad. Ion Melniciuc, m. cor. Nicolae Dabija; și din partea cercetătorilor științifici și a scriitorilor – Silviu Andrieș-Tabac, Ioan Mânăscuță, Vitalie Răileanu, Nicolae Roibu, Ion Cuzuic, Victoria Fonari, Ion Berghia (România), Emilian Marcu (România) etc.

Pentru secțiunea bibliografică informațiile au fost selectate din *Bibliografia Națională a Republicii Moldova* (perioada anilor 2000-2024), elaborată de Camera Națională a Cărții din Republica Moldo-

va; din publicațiile editate de Biblioteca Națională a Republicii Moldova: *Calendar Național* (2015, 2020, 2025) și din publicația bibliografică anuală *Cultura în Moldova* (pentru anii 2015-2023). O altă sursă de informare fost catalogul electronic al Bibliotecii Naționale, colecțiile căreia reprezintă arhiva patrimoniului scris din Republica Moldova. De asemenea, s-au examinat informațiile despre lucrările lui Nicolae Schițco incluse în prima arhivă digitală a publicațiilor seriale din Republica Moldova *Instrumentul Biblioteconomic Național* (IBN), inițiat și actualizat sistematic de către Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI). Pentru a preciza unele detalii despre sursele prezente în lucrare, o bună parte a documentelor au fost consultate *de visu*.

Bibliografia cuprinde 250 de descrieri bibliografice reunite în următoarele secțiuni: *Volume* – Volume de autor; *Lucrări publicate în colaborare*; *Fundația „Draghiștea”*: ediții colective; *Comunicări, eseuri, prefețe, materiale de popularizare* – Publicații în volume și culegeri; *Articole publicate în seriale*; *Aforisme, reflecții maxime, cugetări* – Publicații în culegeri; *Publicații în seriale*; *Grafică de Nicolae Schițco*; *Aprecieri și referințe despre Nicolae Schițco*. Selectarea materialului a fost încheiată la 30 ianuarie 2025. Biobibliografia include trei indexuri auxiliare: *Index de nume*; *Index de seriale* și *Index de resurse electronice*. Spre final, persoanele interesate pot urmări imagini din viața și activitatea domnului Nicolae Schițco, incluse în 2 secțiuni: *File din albumul de familie* și *File din activitate*.

Informația cuprinsă în această monografie biobibliografică va fi utilă pentru cercetătorii interesați de constituirea stemelor și blazoanelor localităților Republicii Moldova, de instituirea sistemului național de distincții de stat ale Republicii Moldova, de studiul istoriei locale și de arta aforismului contemporan din Republica Moldova.